

Ängsprojektet

Länsstyrelsen Dalarna driver 2008-2011 ett ängsprojekt med syfte att öka förutsättningarna för fortsatt skötsel av länets ängar så att natur- och kulturvärdena kan bevaras. Läs mer på projektets hemsida Läs mer på projektets hemsida www.lansstyrelsen.se/dalarna/angsprojektet

Länsstyrelsens slåtterkurser 2011

Kom med på en av våra kurser och lär dig slå med lie, eller förbättra tekniken. Eller lär dig hässa ängshö. Om inte någon av dessa kurser skulle passa, så finns det fler organisationer i Dalarna som ordnar slåtterkurser – håll utkik efter annonser i pressen, aktivitetskataloger, anslagstavlor och hemsidor!

Kurs i lieslätter - tre kvällar i Orsa

Fredag-söndag 1-3 juli. Kl 18.00 alla dagar

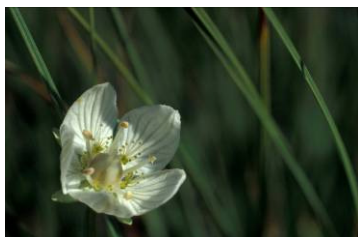
Första kvällen samling på Orsa Hembygdsgrd. Du får lära dig om redskapen, slipa lie och sedan öva att slå med lie på Knutar Einars äng

Anmälan direkt till kursledare:

Roland Öjeskog tel 0250-41645. Max 10 deltagare

Kursen är kostnadsfri för deltagarna

Samarr. med Naturskyddsföreningen i Orsa

Slätterblomma. Foto:
Juliana Dänhardt

Repetitions- och påbyggnadskurs

Bastbergets fåbodar söder om Mockfjärd
Onsdagen den 20 juli Kl 09.00 – ca 16.00

Kursledare: "Liemannen" Kjell Gustafsson från Växjö.

Kursen är kostnadsfri för deltagarna.

Medtag: Lunch och fika, tåliga kläder och grova skor.

Anmälan senast den 13 juli direkt på nätet

www.lansstyrelsen.se/dalarna/aktivitetskalender eller till

Märta Ohlsson 023-811 30. Max 20 deltagare.

Knackliekurs

Naturskolan, Harmsarvet, Falun
Tisd den 5 juli Kl 09.00 - 16.00

Ledare: Evert Larsson och Staffan Lundaahl.

Knacklien är en lie som får sin vassa egg genom att knackas med en hammare mot ett litet städ istället för att slipas på slipsten.

Kursen är kostnadsfri.

Lieblad kostar 200 kr (obligatoriskt).

Fika och lunch finns att köpa (100 kr). Förbeställs i samband med anmälan.

Anmälan senast den 27 juni direkt på nätet

www.lansstyrelsen.se/dalarna/aktivitetskalender eller till

Märta Ohlsson 023-81130. Max 16 deltagare.

Höhässjning

på Bratomta äng i Rönnäs, Leksand
Lördagen den 30 juli 09.00

De som vill kan komma 8.00 och delta i lieslättern

Kursen är kostnadsfri för deltagarna. Medtag lunch, fika

OBS Ta med ta med räfsa, högaffel och arbetshandskar

Anmälan senast den 20 juli direkt på nätet

www.lansstyrelsen.se/dalarna/aktivitetskalender eller till

Märta Ohlsson 023-811 30

Samarr. med Rönnäs bystugeförening.

Äntligen ska fältgentianan kartläggas!

Fältgentiana. Foto Jens Montelius Risberg

Inom ramen för arbetet med det nationella åtgärdsprogrammet för fältgentiana har turen nu kommit till Dalarna (arten presenterades i Liebladet nr 1 2008).

Under sommaren 2011 kommer länsstyrelsens inventerare Bo Norell att besöka alla kända växtplatser för fältgentiana i länet, för att kartlägga omfattningen av förekomsterna och hävdtilståndet på växtplatserna.

Inventeringen kommer eventuellt att fortsätta även under 2012, varefter en slutrapport ska sammanställas över dagsläget för dessa ängarnas flaggskepp. I de fall där gentiana växer på privata tomter kommer kontakt att tas med markägaren.

Du som vill fråga eller tipsa om gentianor ombeds vända dig till projektets koordinator på Länsstyrelsen, Urban Gunnarsson, tfn 023-81318.

Komplettering av ängs- och betesmarksinventeringen

Länsstyrelsen genomförde 2002-2004 en inventering av alla ängar och betesmarker med höga natur- och kulturmiljövärden i Dalarna.

Resultatet av inventeringen finns i databasen TUVÅ som man hittar på www.sjv.se/tuva

Under sommaren kommer vi att komplettera inventeringen och besöka marker som av olika anledning inte kom med i grundinventeringen.

Det vi tittar på är bl.a. flora, träd, naturtyp, och kulturmiljövärden som odlingsrösen, byggnadsgrunder och byggnader.

Kontaktperson:
Märta Ohlsson
Lantbruksenheten
Tfn 023-811 30

Fortsatt uppföljning av slätterängar och betesmarker

Länsstyrelsen kommer i år att fortsätta uppföljningen av de slätterängar och betesmarker som ingår i skyddade områden, dvs i Natura2000-områden och Naturreservat.

Uppföljningen är en återkommande inventering som hjälper oss bedöma om vi når målen för dessa områden. Nytt för i år är att vi även kommer att följa upp ängar och betesmarker som inte ligger inom skyddade områden. Detta görs som en del av den miljöövervakning som länsstyrelsen genomför och som, förutom i gräs-

marker, även görs i bl.a. skog, våtmarker, sjöar och vattendrag. Miljöövervakning är undersökningar som beskriver miljöns tillstånd och förändringar och utgör underlag för att bedöma om vi uppnår de 16 svenska miljömålen. De ängar och betesmarker som i första hand kommer att följas upp är de som ingick i ängs- och hagmarksinventeringen 1988-90 (Dalarnas ängar och betesmarker, Länsstyrelsen Dalarna, Miljövårdsenheten 1993:1) och som där getts klass 1. De olika parametrar som kommer att följas upp är bl.a. förekomsten av kärlväxter som är typiska

för ängar och betesmarker, träd- och buskskikt och gräshöjd. De lantbrukare vars marker kommer att besökas kommer att meddelas i förväg. Uppföljningen är inte kopplad till EU:s miljöersättningar.

Kontaktperson:
Sarah Norling
Naturvårdsenheten
tfn 023-81056

Liebladet ges ut av Länsstyrelsen i Dalarnas län. Text och foto där annat inte anges: Märta Ohlsson
Prenumeration är gratis. Meddela om du vill ha bladet per e-post istället för en tryckt tidning. Tipsa gärna andra som du tror är intresserade! Hör även av dig om du inte vill ha fler nummer av Liebladet!
Annonser: Det är gratis att annonsera om allt som har relevans för ängsskötsel i Dalarna.
Manusstopp för nästa nummer är **1 september 2011**.
Redaktör: Märta Ohlsson, tfn 023-811 30, e-post marta.ohlsson@lansstyrelsen.se

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

De tillverkade sina egna orv

Det är tungt att slå med lie om inte orvet passar den egna kropps- eller armlängden. Handgjorda träorv är dessutom vackra att se på och ofta lättare än köpta orv.

Liebladet besökte en kulen kväll i mars Kyrkskolan i Orsa och fick en förkänsla av sommar och ängsslätter. Sedan mitten av januari hade en liten grupp under ledning av Roland Öjeskog från Naturskyddsföreningen i Orsa träffats i Kyrkskolans slöjdsal varje torsdag. När studiecirkeln slutar innan sommaren ska de gå därifrån med varsitt orv i perfekt längd för den egna kroppen.

Roland Öjeskog med ett gammalt orv av orsamodell och ämne till ett nytt orv

Madelene Sticko har kommit en bra bit på väg på sitt orv.

När Liebladet besökte gruppen såg man tydligt hur de färdiga orven av orsamodell kommer att se ut. Annat var det när cirkeln började i januari, då såg ämnena vid en första anblick ut som vilken granstam som helst. Men så var det inte - ämnena var noggrant utvalda av Roland. Han ha-

de sett ut senvuxna granar av lagom grovlek och med en självvuxen gren som passar att ha som det övre knaggen på orvet. Ämnena avverkade han förra vintern, fläckbarkade och la att torka i höet i en lada över sommaren.

Om intresse finns är det möjligt att Roland håller i en studiecirkel även nästa vinter.

Ämne till ett orv

Rosenkransen från älghorn passar bra att göra en kil till liefästet

Återanvändning av en gammal bakplåt

Inga skruvar eller spikar för att fästa knaggar och handtag, bara träkilar.

Ängskalendarium 2011

Här presenteras ett urval av alla de slåttergillen och andra aktiviteter med ängsanknytning som äger rum runt om i Dalarna i sommar. Fler aktiviteter och mer information finns på Länsstyrelsens hemsida under Ängsprojektet!

Aktivitet	Plats	Dag	Arrangör	Info
Friteatern: "Hässja"	Harmsarvet, Falun	Lörd 2 juli kl 15.00	Naturskyddsföreningen och Falu Naturskola	Biljetter 100 kr. P vid Lilltorpet Helge Sonntag 023-821 00
Hässjeutställning från när och fjärran	Harmsarvet, Falun	1-31 juli	Falu Naturskola	Fri entré. P vid Lilltorpet
Slätter med häst	Grafskånet, Skattungbyn	Sönd 10 juli kl 07.00	Naturskyddsföreningen Orsa	Roland Öjeskog 0250-416 45 Håkan Rundström 0250-42402
Lieslätter	Källslätten	Fred-sönd 15-17 juli	Källslätten-föreningen	Stig-Åke Svenson 0243-24 09 79
Lieslätter	Tures äng, Tuna Hästberg	Lörd 23 juli	SNF Borlänge	Slätter: Anders Janols 0240-261 07 Samåkning Borlänge: J-O Blomberg 0243-22 52 47
Lieslätter	Harmsarvet Falun	Lörd 23 juli 07.00-17.00	Falu Naturskola	023-821 00, 023-86 239
Lieslätter tisdag kvällar	Stenberg, Hansjö, Kallmora, Nederberga	Kl 18.00 12/7, 19/7, 26/7, resp. 2/8	Naturskyddsföreningen Orsa	R. Öjeskog 0250-41645 H. Rundström 0250-42402
Lieslätter söndagar	Åberga, Hällbergs fäb. Knutar Einars äng, Ljothed	Från 07.00 17/7, 24/7, 31/7 resp. 7/8	Naturskyddsföreningen Orsa	R. Öjeskog 0250-41645 H. Rundström 0250-42402
Lieslätter	Gammelstan Norrboda	Lörd 6 aug 08.00	SNF Rättvik och Ore hembygdsför.	Bertil Bellander 0248-101 20.
Lieslätter	Sågsbo	Lörd 6 aug 09.00	Naturskyddsföreningen falubygden	Mattias Ahlstedt 0730-39 54 61
Lieslätter och hässjning. Prova på - kunniga instruktörer. Info om ängsväxter m.m.	Skattlösberg (i samband med Luossafesten)	Sönd 7 aug 11.00-16.30	Länsstyrelsen	Jens Montelius Risberg 023-818 24 072-74 818 24

6L60E00Z

